

MOŽNOSTI INVESTOVANIA V OBLASTI REGIONÁLNEHO ROZVOJA/INVESTMENT OPPORTUNITIES IN REGIONAL DEVELOPMENT

Anna PETRUŠKOVÁ

Technická univerzita v Košiciach, Ekonomická fakulta

anna.petruskova@azet.sk

Abstrakt

Práca podáva teoretický výklad pojmu regionálna politika a všeobecne charakterizuje určujúce prvky smerovania regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Poukazuje na poskytovanie finančnej pomoci z prostriedkov Európskej únie. V rámci popisovania regionálnej politiky dáva do pozornosti taktiež osobitnú dôležitosť oblasti rozvoja cestovného ruchu. Vychádzajúc z cieľov regionálnej politiky Slovenskej republiky a Európskej únie boli za využitia analýzy a abstrakcie popísané programové východiská a nástroje jej uskutočňovania. Práca je súhrnom informácií podávajúcich stručnú charakteristiku o predmetnej problematike, ktorej vyústením je návrh konkrétnej investičnej aktivity v tokajskej vinohradníckej obci Čerhov s predpokladom jej spolufinancovania za podpory štrukturálnych fondov Európskej únie, konkrétne Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Jej podstatou je vybudovanie a prevádzkovanie ubytovacieho a stravovacieho zariadenia penziónového typu s cieľom podporiť agroturistiku vo vinohradníckej oblasti.

Kľúčové slová: regionálna politika, štrukturálne fondy, cestovný ruch

Abstract

Work given a theoretical interpretation of regional policy and the overall characteristics of the elements determining the direction of regional development in Slovakia. It refers to the provision of financial assistance from the European Union. In describing the regional policy also draws attention to the special importance of tourism development. Based on the regional policy of the Slovak Republic and European Union have been using abstractions and analysis software solutions and described its implementation tools. Work is a summary of information on lodging brief description of that matters which is the culmination of an investment proposal of specific activity in the Tokaj wine-growing village Čerhov the assumption of its co-financing with the support of

European Union structural funds, namely the European Regional Development Fund. Its essence is the construction and operation of accommodation and boarding houses catering facility type in order to promote agro-tourism in the region.

Keywords: regional policy, structural funds, tourism

JEL: R11

1 ÚVOD

Rozdiely v ekonomickom a sociálnom rozvoji jednotlivých regiónov Slovenska, ktoré vznikli v minulosti a boli zosilnené štrukturálnymi zmenami v nosných odvetviach hospodárstva je potrebné systematicky riešiť v záujme znižovania regionálnych disparít. Podpora a posilňovanie rozvoja menej rozvinutých alebo štrukturálnymi zmenami najviac postihnutých regiónov patrí medzi priority regionálnej politiky.

Vstup Slovenskej republiky do Európskej únie priniesol nové investičné možnosti a príležitosti na rozvoj zaostalých regiónov. Aby Slovenská republika mohla čo najlepšie využiť ponúkané možnosti a čeliť prípadným ťažkostiam, musí implementovať nové postupy a ponúkať nové produkty zabezpečujúce ďalší rozvoj. V tomto duchu sú členské krajiny podporované samotnou Európskou úniou prostredníctvom poskytovania finančnej pomoci zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu ako nástrojov k dosiahnutiu stanovených cieľov. Tie sú zamerané na vyrovnávanie značných disproporcií medzi jednotlivými oblasťami nielen v jednotlivých krajinách, ale aj v Európskej únii ako celku.

Cieľom práce bolo podať pohľad na investičné možnosti v oblasti regionálneho rozvoja. Práca sa zameriava na možnosť realizácie investičných aktivít v rámci rozvoja cestovného ruchu v Tokajskej vinohradníckej oblasti. Súčasťou práce je aj prezentácia realizovaných investičných aktivít obce v oblasti rozvoja cestovného ruchu a návrh investičnej aktivity, a to vybudovanie zariadenia penziónového typu. V rámci uvedeného návrhu je podaná stručná charakteristika projektu ako aj faktory ovplyvňujúce jeho realizáciu spolu so sledovanými cieľmi. Záver práce rieši problém financovania, pričom poukazuje na možnosť využitia finančných prostriedkov z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a výhodnosť uzatvorenia partnerstva.

2 VÝCHODISKÁ REGIONÁLNEJ POLITIKY

Cieľom regionálnej politiky je znižovanie rozdielov medzi úrovňami rozvoja jednotlivých regiónov a zmierňovanie zaostávania menej rozvinutých regiónov. K ich odstraňovaniu a zmierňovaniu sa v súčasnosti využívajú najmä štrukturálne fondy Európskej únie.[2] Jedným zo základných princípov regionálnej politiky je programovanie, ktoré vyžaduje vypracovanie programových dokumentov, na základe ktorých sa realizuje rozvoj regiónov a poskytuje podpora zo zdrojov Európskej únie.[3]. Takýmto základným programovým dokumentom na národnej úrovni bol v roku 2001 vládou Slovenskej republiky prijatý Národný plán regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, ktorý definuje problémy, ciele a priority v oblastiach ekonomického a sociálneho rozvoja. Tento plán zdôvodňuje potrebu podpory zo zdrojov Európskej únie. [5]

Regionálna politika Európskej únie je (kohézna politika, politika súdržnosti) založená na finančnej solidarite medzi regiónmi. Európska únia na ňu vynakladá viac ako tretinu svojho rozpočtu (približne 35,7 % rozpočtu). V centre jej podpory sú predovšetkým znevýhodnené regióny, nazývané aj „konvergenčné“. Vzájomná solidarita nepomáha len prijímateľom pomoci, ale aj štátom, ktoré sú hlavnými prispievateľmi do rozpočtu Spoločenstva. Napríklad tým, že profitujú z veľkých investičných projektov v slabších regiónoch. Ignorovanie rozdielov medzi regiónmi by mohlo na druhej strane viesť k ich prehlbovaniu, čo by brzdilo rozvoj Európskej únie ako celku. Nástrojmi regionálnej politiky sú štrukturálne fondy. [8]

Základným strategickým a plánovacím dokumentom v oblasti regionálneho rozvoja po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie bol Národný rozvojový plán vypracovaný s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť zaostalých regiónov a ich výkonnosť. Tento plán podával komplexný pohľad na súčasný stav regiónov Slovenskej republiky a bariéry ich rozvoja. [7]

V zmysle legislatívy Európskej únie každý členský štát predkladá pred začiatkom programového obdobia Európskej komisii vlastný rámcový programový dokument, ktorým je v podmienkach Slovenskej republiky „Národný strategický referenčný rámec“. [4] Tento dokument predstavuje referenčný nástroj na prípravu programovania fondov. Stanovuje národné priority, ktoré budú spolufinancované zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v programovom období 2007 - 2013 v nadväznosti na Strategické usmernenia Spoločenstva, ktoré definujú rámce pre príspevky fondov na európskej úrovni . Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR. [6]

2.1 Cestovný ruch ako súčasť regionálneho rozvoja

Väčšina slovenských regiónov disponuje potenciálom, ktorý však v dôsledku nedostatočných finančných prostriedkov ostáva nepovšimnutý. Cieľom práce je podať ucelený pohľad na investičné možnosti v oblasti regionálneho rozvoja. Práca sa zameriava na možnosť realizácie investičných aktivít v rámci rozvoja cestovného ruchu v Tokajskej vinohradníckej oblasti- obec Čerhov.

Rozvoj cestovného ruchu je zahrnutý aj do Národného strategického referenčného rámca, kde poukazuje na potrebu zamerať investície najmä na zvýšenie rozmanitosti cestovného ruchu a kúpeľníctva na Slovensku s dôrazom na komplexnosť poskytovaných služieb cestovného ruchu s celoročným využitím. Dôležitosť pripisuje aj podpore rozvoja informačných služieb cestovného ruchu a podpore propagačných a prezentačných aktivít cestovného ruchu na regionálnej úrovni. Pojem vidiecky cestovný ruch sa stáva na Slovensku relatívne novou formou cestovného ruchu, hlavne v horských a podhorských oblastiach. Možno ho definovať ako využívanie voľného času na vidieku rôznymi rekreačnými činnosťami s možnosťou ubytovania v rodinách, vo vidieckych domoch alebo účelových ubytovacích zariadeniach postavených v tomto prostredí. Vidiecky charakter má 80 % slovenského územia a žije v ňom 48 % obyvateľstva. Nevyhnutnou pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu je najmä potreba:

- rekonštruovať a modernizovať budovy národného, kultúrneho a historického významu, ako aj miestneho významu a ich okolie,
- úpravami obcí skvalitniť život vidieckeho obyvateľstva,
- rekonštruovať a modernizovať lokálnu infraštruktúru a tak podporiť rozvoj ďalších podnikateľských aktivít na vidieku, dobudovať a zmodernizovať zariadenia pre vidiecky cestovný ruch a agroturistiku.[1]

3 MOŽNOSTI INVESTOVANIA OBCE ČERHOV

3.1 Charakteristika obce

Obec Čerhov je vstupnou bránou do Tokajskej vinohradníckej oblasti, čo ju zvyhodňuje oproti ostatným obciam. Významnú úlohu zohráva aj skutočnosť, že medzi obcami Čerhov a Slovenské Nové Mesto sa nachádza automobilový hraničný priechod. Cesta vedúca k tomuto priechodu vedie obcou a je v regióne hlavnou dopravnou cestou do Maďarska, denne ňou prechádza tisíce ľudí za turistikou alebo nákupmi, pričom samozrejme najviac v letných mesiacoch.

Ústredným problémom v rámci rozvoja cestovného ruchu v obci je nevyužitie potenciálu, ktorý obec má tým, že je súčasťou vinohradníckej oblasti. Jednou zo základných podmienok rozvoja je nepochybne dostatočná infraštruktúra, ktorá v obci a jej okolí nedosahuje požadovanú úroveň a rozsah pre účely turistiky. Uvedené je

dôsledkom toho, že do tejto oblasti nebolo v minulosti investované a podnikateľské subjekty vnímali investovanie do cestovného ruchu v regióne bez záruky návratnosti a primeraného zisku. V dôsledku chýbajúcich zdrojov na rozvoj spomínanej infraštruktúry chýbajú ubytovacie a stravovacie zariadenia, ktoré by poskytovali turistom resp. návštevníkom obce služby potrebné k plnohodnotnému využitiu a účelu ich pobytu v obci.

Vychádzajúc z daností obce Čerhov sú investičné aktivity smerované predovšetkým do oblasti rozvoja cestovného ruchu. Hlavné rozvojové aktivity sú vytýčené v hlavnom programovom dokumente obce, ktorým je „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Čerhov“. Program okrem investícií zameraných na výstavbu infraštruktúry cestovného ruchu ako je stravovanie, ubytovanie, služby a turistické značenie, osobitne rieši problém dobudovania obce Čerhov ako nástupnej obce do Tokajskej vinohradníckej oblasti. Medzi hlavné investičné aktivity v tomto smere patrí najmä:

- výstavba kultúrno-rekreačného areálu s ubytovacím zariadením a amfiteátrom,
- rekonštrukcia historického objektu na pamätný tokajský dom,
- výstavba záchytných parkovísk,
- výstavba kúpaliska a dobudovanie športového areálu,
- výstavba reklamných a informačných pútačov Tokajskej vinohradníckej oblasti,
- prírodné oddychové centrum,
- rekreačné využitia starého bytového fondu,
- využitie Chotárneho mlyna na motorest.

Spoločným znakom načrtnutých aktivít je komplexný prístup, nakoľko ide o aktivity z rôznych oblastí, ktorých spoločným cieľom je zvýšenie cestovného ruchu resp. atraktívnosti obce, ako aj celého regiónu pre jeho návštevníkov.

Nevyhnutným predpokladom naštartovania cestovného ruchu je zvýšenie počtu návštevníkov a rozšírenie rozsahu poskytovaných služieb súvisiacich s cestovným ruchom za predpokladu zlepšenia celkového vzhľadu obce. Uvedomujúc si, že z vlastných finančných zdrojov nemá obec dostatok možnosti vytvoriť základné predpoklady kvalitného a trvalo udržateľného rozvoja, bolo pristúpené k financovaniu investičných zámerov obce prostredníctvom využitia štrukturálnych fondov Európskej únie. Obec úspešne realizovala nasledujúce dva projekty.

3.2 Projekty realizované obcou

3.2.1 *Projekt „Estetizácia a revitalizácia tokajskej obce Čerhov“*

Projekt obsahovo zahŕňa komplexnú rekonštrukciu vzhľadu časti obce, v ktorej účelom je zlepšenie kvality života obyvateľov obce a celkového vzhľadu obce, pričom zahŕňoval:

- obnovu miestnej infraštruktúry – rekonštrukcia miestnych komunikácií (8 465 m²),
 - rekonštrukcia mostov (2 mosty),
 - rekonštrukcia a výstavba chodníkov (249 m²),
 - rozšírenie verejného osvetlenia (8 svetel. zdrojov),
- estetizáciu verejných priestranstiev a verejnej zelene – úprava verejných plôch a zriadenie verejnej zelene (7 603 m²),
- rekonštrukciu zastávky hromadnej prepravy – rekonštrukcia a výstavba autobusovej zastávky verejnej dopravy (2 zastávky),
- vybudovanie oddychového centra obce – rekreačný park (7 603 m²),
 - jazierko (315 m²),
 - altánok (pre 20 ľudí),
 - verejná zeleň a chodníky.

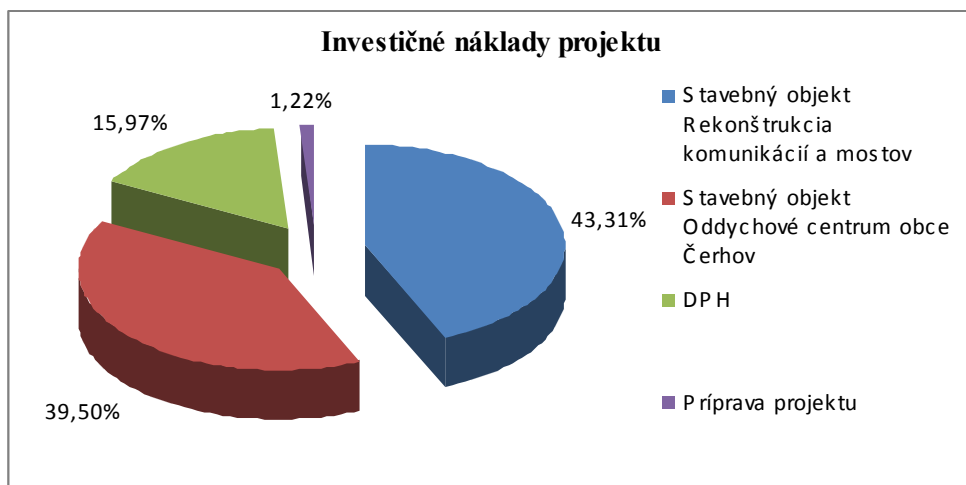
Rekonštrukcia miestnych komunikácií bola opodstatnenou investíciou z dôvodu zlých pomerných parametrov miestnych komunikácií a chodníkov. Z hľadiska frekvencie premávky a bezpečného pohybu po krajnici pre peších bol stav komunikácií nevyhovujúci. Taktiež teleso chodníkov bolo po predošlom zásahu z dôvodu plynofikácie obce nespvenené a neupravené, a tak vynaložené finančné prostriedky vo výške 141 671,65 Eur boli nepochybne efektívnou investíciou.

Keďže aktivity obyvateľov obce sa sústreďujú predovšetkým na obdobie letnej turistickej sezóny ústrednou myšlienkou projektu bolo, vybudovaním zóny oddychu vytvoriť atraktívne prostredie pre agroturistiku. Na realizáciu tohto stavebného objektu bolo vyčlenených 129 223,93 Eur , v rámci ktorého bolo vybudované vodné jazierko s potôčikom a mostíkom, kamenno-drevená besiedka, chodníky z časti vydláždené zámkovou dlažbou s lavičkami a osvetlením v rátane sadových úprav okolia.

Tab. 1 Investičné náklady projektu č. 1

Príprava projektu	3983,27 Eur
Náklady stavebných objektov spolu	270 895,58 Eur
Stavebný objekt Rekonštrukcia komunikácií a mostov	141 671,65 Eur
Stavebný objekt Oddychové centrum obce Čerhov	129 223,93 Eur
DPH	52 247,23 Eur
Celkové náklady projektu	327 126,08 Eur

Prameň: Interné dokumenty obce Čerhov

Obr. 1 Koláčový graf investičných nákladov projektu č. 1

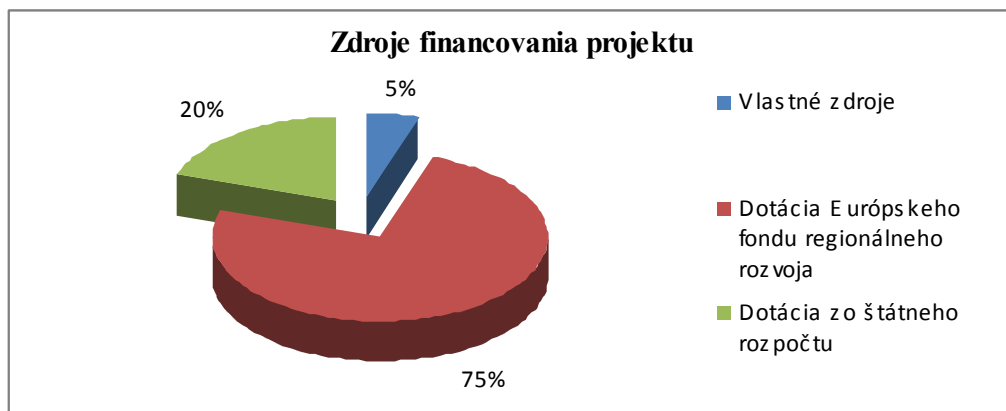
Prameň: Vlastné spracovanie na základe interných dokumentov obce Čerhov

Finančné zabezpečenie projektu bolo prevažne z finančných prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Tieto predstavovali 245 303,06 Eur, čo je 75 % z celkových oprávnených nákladov. Zo štátneho rozpočtu bolo poskytnutých 20 %, čo je 65 392,02 Eur a zostávajúcimi 5 % v sume 16 431 Eur sa na celkových nákladoch podieľala obec finančnými prostriedkami z vlastného rozpočtu.

Tab. 2 Zdroje financovania projektu č. 1

Vlastné zdroje	5 %	16 431 Eur
Dotácia Európskeho fondu regionálneho rozvoja	75 %	245 303,06 Eur
Dotácia zo štátneho rozpočtu	20 %	65 392,02 Eur
Spolu náklady projektu	100 %	327 126,08 Eur

Prameň: Interné dokumenty obce Čerhov

Obr. 2 Koláčový graf zdrojov financovania projektu č. 1

Prameň: Vlastné spracovanie na základe interných dokumentov obce Čerhov

Projekt je verejnoprospešného charakteru. Návratnosť investovaných finančných prostriedkov sa predpokladá v znížení nákladov na údržbu, v podobe zvýšenia kvality životného prostredia a nepriamo v podobe nájmu v rámci podnikateľských aktivít súvisiacich s cestovným ruchom. Realizáciou tohto projektu došlo ku skultúrnemu centru obce, ktoré predtým nezodpovedalo nárokom a požiadavkám pre plnohodnotný život obyvateľov obce ani pre jej návštevníkov. Vybudovanie stavebného objektu Oddychové centrum obce – rekreačný park výrazne prispelo k rozšíreniu možnosti aktivít obce v oddychovej zóne.

3.2.2 Projekt „Pamätný tokajský dom“

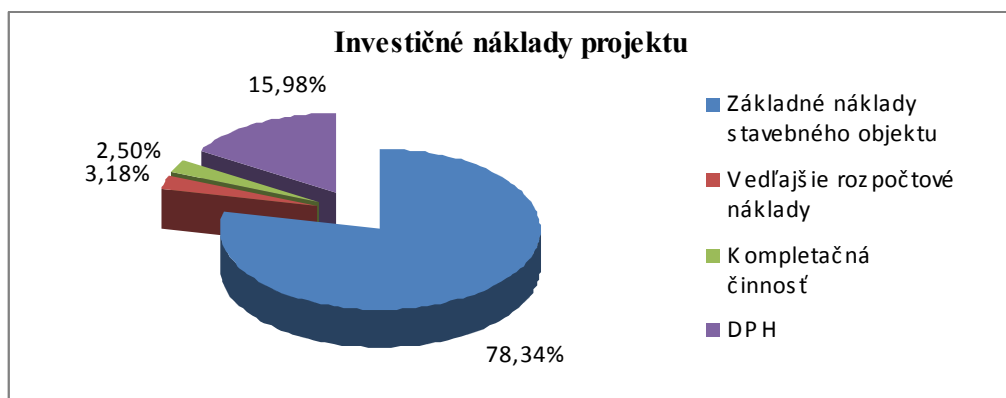
Ďalšou investičnou aktivitou obce podporujúcou cestovný ruch bola realizácia projektu „Pamätný tokajský dom“. V tokajskom regióne absentujú aktivity zamerané na prezentáciu kultúrnych tradícií a zvykov spojených s hlavným zdrojom obživy obyvateľstva v minulosti t. j. vinohradníctvom, prostredníctvom stálych expozícií v malých obecných múzeách. Projekt bol realizovaný za finančnej podpory poskytnutej na základe predloženej žiadosti o poskytnutie finančného príspevku z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja prostredníctvom Operačného programu Základná infraštruktúra.

Zachovanie kultúrneho dedičstva v tejto oblasti si vyžaduje s ohľadom na turizmus riešenie infraštruktúry, teda aj obnovu historických budov s kultúrnym zameraním. V rámci tohto projektu išlo o rekonštrukciu historicky cennej budovy postavenej v roku 1910 pôvodne pre účely vzdelávania a školstva, na ktorú bolo v úhrne potrebných 83 516 Eur. Stavebné náklady vrátane vedľajších rozpočtových nákladov boli vyčíslené na sumu 65 425,21 Eur.

Tab. 3 Investičné náklady projektu č. 2

Náklady stavebného objektu spolu	70 171,94 Eur
Základné náklady stavebného objektu	65 425,21 Eur
Vedľajšie rozpočtové náklady	2 655,51 Eur
Kompletačná činnosť	2 091,22 Eur
DPH	13 343,96 Eur
Celkové náklady projektu	83 516 Eur

Prameň: Interné dokumenty obce Čerhov

Obr. 3 Koláčový graf investičných nákladov projektu č. 2

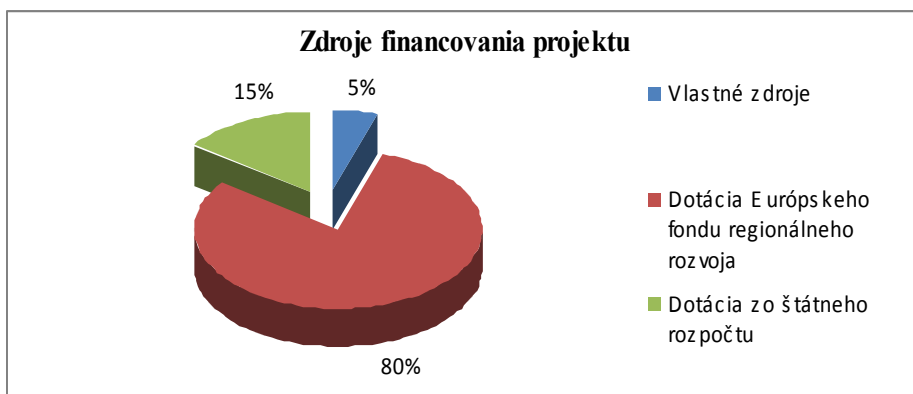
Prameň: Vlastné spracovanie na základe interných dokumentov obce Čerhov

Finančné náklady na realizáciu projektu boli z 80 %, čo predstavuje 66 819,36 Eur pokryté z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Zo štátneho rozpočtu bolo poskytnutých 15 %, čo je 12 514,11 Eur a spolufinancovanie obcou z vlastného rozpočtu predstavuje 4 182,43 Eur, čo je 5 % z celkových nákladoch projektu.

Tab. 4 Zdroje financovania projektu č. 2

Vlastné zdroje	5 %	4 182,43 Eur
Dotácia Európskeho fondu regionálneho rozvoja	80 %	66 819,36 Eur
Dotácia zo štátneho rozpočtu	15 %	12 514,11 Eur
Spolu náklady projektu	100 %	83 516 Eur

Prameň: Interné dokumenty obce Čerhov

Obr. 4 Koláčový graf zdrojov financovania projektu č. 2

Prameň: vlastné spracovanie na základe interných dokumentov obce Čerhov

Projekt svojim charakterom zavádza nové kultúrne služby pre širokú verejnosť, prispieva k výchovnému pôsobeniu predovšetkým na deti a mládež, prispieva k rozvoju cestovného ruchu a podporuje propagáciu regiónu.

3.3 Návrh investičnej aktivity

Realizované aktivity zvýšili atraktivnosť obce pre návštevníkov, avšak nevyriešili ťažiskový problém pre rozvoj cestovného ruchu, ktorým sú ubytovacie a stravovacie kapacity. Z uvedeného dôvodu je preto nevyhnutné, aby ďalšie investičné zámery boli nasmerované do tejto oblasti. Možným riešením je vybudovanie zariadenia penziónového typu, ktorý by svojim vzhľadom a situovaním vhodne dotváral bližšie okolie obce.

Prvoradou úlohou je výber vhodnej lokality. Pri tomto treba vychádzať predovšetkým z predpokladu, aby už samotné umiestnenie bolo svojim charakterom lákadlom pre turistov. Tomuto zodpovedá umiestnenie penziónu do vinohradníckeho honu „Čierna hora“ na miesto, kde kedysi stával „Vinný dom“. Umiestnenie penziónu sa navrhuje na kopci nad vinicami, z ktorého sa turistom a návštevníkom naskytá jedinečný pohľad na široké okolie a panorámu Zemplínskych vrchov na maďarskej strane.

Penzión svojim charakterom bude slúžiť ako zariadenie na rozvoj agroturizmu. Situovanie objektu do viníc poskytne návštevníkom možnosť bezprostredne vnímať činnosti súvisiace s ošetrovaním viniča a zoznámiť sa s tradičnými postupmi pri výrobe vína, ako aj sa na prácach priamo podieľať. Súčasťou ponuky bude pestrá paleta miestnych špecialít spojená s degustáciou vín. Rozšírenie aktivít pre odpočinok zabezpečuje aj bezprostredná blízkosť lesa, kde sa možno v rámci prechádzok venovať hubárčeniu a zberu lesných plodov. Rozsah ponúkaných služieb je možné rozšíriť aj o služby súvisiace s cykloturistikou, nakoľko tento druh turistiky je v poslednom období veľmi rozšírený a obcou prechádza cykloturistická trasa. Vzhľadom na sezónnosť ponúkaných služieb bude potrebné klásť zvýšený dôraz na reklamu a propagáciu. Túto možno zabezpečiť prostredníctvom internetovej stránky obce, prostredníctvom organizovaných prezentačných akcií, distribúciou propagačných materiálov, prezentáciou v rámci festivalov prezentujúcich ľudové zvyky, vinobranekých slávností a pod.

Nepochybne veľkým prínosom sú skúsenosti obce súvisiace s prípravou projektov a predkladaním žiadostí o finančnú podporu so štrukturálnych fondov Európskej únie, na základe ktorých bolo vybudované oddychové centrum obce a pamätný tokajský dom. Tu treba zdôrazniť, že realizáciou týchto projektov bol položený dobrý základ pre investičné zámery obce podporujúce zvýšenie a propagáciu cestovného ruchu v regióne. Jedným z faktorov ohrozujúcich úspešnosť projektu je určitá stereotypnosť ponúkaných aktivít v obdobných zariadeniach prevádzkovaných v okolitých obciach, čo môže ohroziť záujem o uvedenie tohto produktu na trh cestovného ruchu. Odstránenie uvedeného rizika možno zabezpečiť pestrou skladbou aktivít, ktorá bude prispôbovaná osobitným požiadavkám návštevníkov penziónu. Riziko sezónnosti príznačné pre zariadenia tohto typu bude potrebné eliminovať maximálnou vyťaženosťou v letnej turistickej sezóne a v jesenných mesiacoch, najmä v čase vinobrania.

Stav rozpočtu obce neumožňuje samostatne financovať vybudovanie a prevádzkovanie navrhovaného penziónu, preto prvoradou úlohou bude vyriešiť problém financovania. Možným východiskom je získanie príspevku z jedného zo štrukturálnych fondov Európskej únie, ktorým je Fond regionálneho rozvoja. O tento príspevok je možné požiadať v rámci operačného programu „Konkurencieschopnosť a hospodársky rast“, nakoľko prostredníctvom neho sú okrem iného podporované najmä investície zamerané na zvýšenie rozmanitosti a kvality cestovného ruchu. Predloženie žiadosti o podporu z uvedeného štrukturálneho fondu Európskej únie, predpokladá vypracovanie potrebnej dokumentácie, čo však vzhľadom na predchádzajúce skúsenosti obce by nemalo byť prekážkou. Náročnosť projektu, čo do výstavby ako aj prevádzkovania si vyžaduje získanie vhodného partnera resp. partnerov disponujúcich finančnými prostriedkami a skúsenosťami z poskytovania služieb v oblasti cestovného ruchu. Prioritou je teda uzavretie partnerstva, ako formy spolupráce subjektov so spoločným záujmom, ktorým je prostredníctvom zvyšovania atraktívnosti obce prispieť k rozvoju cestovného ruchu v oblasti. Spoločný záujem je jednou zo základných podmienok úspešného a efektívneho partnerstva. K zdrojom nevyhnutným na zabezpečenie fungovania partnerstva patria spravidla personálne, finančné činitele a infraštruktúra. Nakoľko obec nedisponuje potrebným personálom z jej pohľadu by išlo predovšetkým o získanie partnera, ktorý by zabezpečoval prevádzkovanie penziónu.

4 ZÁVER

Všetky regióny Slovenskej republiky potrebujú zvýšiť svoju sociálno-ekonomickú úroveň a zvýšiť tak životnú úroveň svojich obyvateľov. Vstup do Európskej únie znamenal ďalšie zrýchlenie rozvoja ekonomiky, a tým výrazný impulz pre rozvoj všetkých regiónov. Avšak nie každý región profitoval na tomto vývoji rovnako, čo je prirodzené, vzhľadom na ich rozdielny potenciál.

Pre prezentáciu možnosti investičných aktivít zameraných na rozvoj regiónov resp. prezentáciu uskutočňovania regionálnej politiky bola výnimočná svojou jedinečnosťou Tokajská vinohradnícka oblasť, konkrétne jedna z obcí tejto oblasti, a to obec Čerhov. V tejto súvislosti vychádzajúc z daností obce bolo načrtnuté smerovanie investičných aktivít do oblasti rozvoja cestovného ruchu. Konkrétnejšie sú popísané realizované investičné aktivity „Estetizácia a revitalizácia tokajskej obce Čerhov“ a „Pamätný tokajský dom“, ktoré sú zamerané na rozvoj cestovného ruchu v tejto obci. V nadväznosti na uvedené investičné aktivity a zhodnotenie ďalších podmienok pre rozvoj cestovného ruchu bolo navrhnuté vybudovanie ubytovacieho a stravovacieho zariadenia penziónového typu priamo vo vinohradníckych honoch. Predmetný návrh obsahuje zhodnotenie faktorov ovplyvňujúcich jeho realizáciu ako aj stručné načrtnutie možností jeho financovania za využitia prostriedkov štrukturálnych fondov Európskej únie a význam partnerstva pri realizácii takto zameranej aktivity.

POUŽITÁ LITERATÚRA

- [1] ADAMÍK, Pavel: Národný strategický plán rozvoja vidieka pre obdobie 2007-2013 [online] 2006, [cit. 2006-08-05]. Dostupné na internete: <http://www.fakty.sk/verbal/08-06/2456/>
- [2] BALKO, Ladislav a kolektív: Štrukturálne fondy Európskej únie v slovenskej právnej reflexii. Bratislava, 2004.s.351, ISN 80-8057-586-X
- [3] CIPÁR, Marián : Štrukturálna a regionálna politika EÚ. Časopis Finančný manažment , efekt č. 3/2004, s.18-19 , ISSN 1337-7574
- [4] ČAVOJEC, Jozef . Regionálna politika na Slovensku [online] . 2006 [cit. 2007-05-15]. Dostupné na internete: <http://www.euractiv.sk/regionalny-rozvoj/clanok/regionalna-politika-na-slovensku>
- [5] KARASZ, Pavol – HRIVŇÁK, Ľuboš – SLIMÁK, Dušan . Národný plán regionálneho rozvoja slovenskej republiky [online] . Bratislava: 2001 [cit. 2001-03-15], s.5. Dostupné na internete: http://www.cpk.sk/web/dokumenty/npr_r_sk.pdf
- [6] Národný strategický referenčný rámec 2007-2013 [online] 2006, s. 4-5 [cit. 2006-12-06]. Dostupné na internete: <http://www.rralc.sk/view.php?cislocianku=2006120012>
- [7] Raisová, M. – Pavliková, Ľ.: Živnostníci, MSP a ich postavenie v ekonomike SR. Národná a regionálna ekonomika VII. Ekonomická fakulta TU Košice. 2008. ISBN 978-80-553-0084-9. [CD]
- [8] Štrukturálne fondy. [online], 2009 [cit. 2009-04-24]. Dostupné na internete: <http://www.euractiv.sk/strukturalne-fondy>